

BH2009. 10

Hepatitis C vírusfertőzésre alapított kártalanítási igény esetén az orvosszakértői és szakmai álláspontok nem hagyhatók figyelmen kívül a bizonyítékok értékelésénél (1959. évi IV. törvény 355. §; 1952. évi III. törvény 206. §).

Az 1960-ban született felperes az 1985-ben és 1991-ben történt kórházi kezelése alatt vértranszfúziókat kapott, amelyek valamelyikétől Hepatitis C vírussal fertőződött és májgyulladás alakult ki. A vírusfertőzöttségét 1999-ben állapították meg, amelyet a 2001. év nyarán elvégzett májbiopszia vizsgálat megerősített. Kezelőorvosa - dr. T. L. - a vizsgálat eredményeként 2001. augusztus 29-én tájékoztatta a felperest a betegség természetéről, illetőleg annak kilátásairól, majd megkezdte a kombinált vírusellenes gyógyszeres kezelését. Ennek eredményeként a felperes szervezetében a vírus aktivitása 2003. év februárjára megszűnt.

A felperes a keresetében a vírusfertőzöttség okozta egészségkárosodására hivatkozással 5 000 000 forint nem vagyoni kártérítés és kamatai, valamint 2002. augusztus 13-ától havi 30 000 forint járadék megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

Az alperes elsődlegesen elévülésre hivatkozással kérte a kereset elutasítását.

Az elsőfokú bíróság ítéletével 2 500 000 forint nem vagyoni kártérítés és kamatai, valamint 2002. augusztus 13-ától étkezési többletköltségből adódó havi 8000 forint járadék megfizetésére kötelezte az alperest. Rendelkezett a perköltségekről, valamint a 2005. május 31-éig lejárt járadékok és kamataik egy összegben való megfizetéséről.

A határozat indokolásában kifejtette, hogy a felperes követelése nem évült el, mert a károsodása legkésőbb az 1991-ben kapott vértranszfúzióval bekövetkezett, ekkor a kártérítés esedékessé vált [1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 360. § (1) bek.] és az elévülés elkezdődött [Ptk. 326. § (1) bek.], de 2001. augusztus 29-éig nyugodott, mert a felperest csak ekkor tájékoztatta a kezelőorvosa a betegségének természetéről, következményeiről, így ekkor került abba a helyzetbe, hogy az igényét érvényesítse. A követelését ehhez képest a Ptk. 326. §-ának (2) bekezdésében meghatározott egy éven belül érvényesítette.

A nem vagyoni kártérítés összegét a felperes eredményes gyógykezelésére és az ennek megfelelő állapotára, míg a járadékként érvényesített vagyoni kártérítés összegét a dietetikus szakértő által meghatározott és a májkimélő diétával felmerülő többletköltségek alapján állapította meg.

A másodfokú bíróság ítéletével megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét, az alperest terhelő nem vagyoni kártérítés összegét 1 500 000 forintra, a járadékfizetés idejét hat hónapra - 2002. augusztus 13-ától 2003. február 13-áig terjedő időre - leszállította, és ehhez képest módosította a lejárt járadék összegét, valamint a perköltségfizetésről szóló rendelkezést. A megítélten felüli részében elutasította a keresetet. Indokolása szerint az elévülési kifogás alaptalansága körében helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság, de az alperest terhelő kártérítés összegében tévedett. A szakértői vélemény szerint ugyanis a kezelés eredményeként 2003 februárjában már a felperes vérének Hepatitis C vírusmentességét mutatták ki, tehát gyógyultnak tekinthető. A vizsgálatok normális májfunkciót, a gyulladás aktivitásának megszűntét igazolták, a fennálló munkaképesség-csökkenése pedig döntően baleseti eredetű. Erre, valamint a pszichológus szakértő véleményében foglaltakra is figyelemmel, a felperes javára megítélt nem vagyoni kárpótlás összegét leszállította, a járadékfizetés időtartamát pedig határozott időben állapította meg.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet és arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság tévesen értelmezte a szakértő véleményét és kellő szakértelem híján olyan kérdésben foglalt állást, amely az 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 177. §-ának (1) bekezdése alapján igazságügyi orvos szakértő kompetenciájába tartozik. A 2003 februárjában történt vizsgálatok alapján véleményezett állapota nem jelenti azt, hogy a Hepatitis C vírusfertőzésből és következményeiből meggyógyult, mert a szakértői véleményből kitűnően az ilyen kezelések után gyakran előfordul, hogy a lappangó vírusok aktivizálódnak és ez újra elindítja a kórfolyamatot. A betegség gyakorlatilag gyógyíthatatlan. A másodfokú bíróság azonos tényállás alapján tévesen következtetett arra, hogy meggyógyult, ítélete megalapozatlan, ellentétben áll a hasonló fertőzöttek esetében tett orvosszakértői megállapításokkal, és azzal a ténnyel is, hogy a felperesnek a májkimélő diétát továbbra is tartania kell, amely többletköltségekkel jár.

Kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében maga sem vitatta, hogy a jogerős ítélet az orvosi szakkérdésben iratellenes. A jogszabályoknak megfelelő döntés érdekében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes egészségi állapotának további vizsgálatát tartotta indokoltnak.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogsabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

A felülvizsgálati eljárásban már nem volt vitás a felperes vértranszfúzióval okozott vírusfertőzése és az, hogy az ebből eredő kárigényét időben érvényesítette. A károsodás bekövetkezésére és a kártérítés esedékességére, valamint az elévülés kezdetére és nyugvására irányadó anyagi jogi szabályokat [Ptk. 360. § (1) bek., 326. § (1)-(2) bek.] helyesen értelmezte és alkalmazta az elsőfokú bíróság. Nem tévedett, amikor az elévülés nyugvásának megszűnését a felperes kezelőorvosától kapott tájékoztatás időpontjában határozta meg, mert a felperes ekkor jutott olyan információk birtokába, amelyek alapján a követelését érvényesíthette. Ehhez képest a Ptk. 326. §-ának (2) bekezdésében meghatározott időben benyújtotta a keresetlevelét.

Az alperes kártalanítási kötelezettségét a bíróság jogerős ítéletével megállapította, s mert ellene az alperes felülvizsgálati kérelmet nem nyújtott be, a felülvizsgálati eljárás a felperes javára megítélhető kártérítés összegére korlátozódott.

A bizonyítékok között rendelkezésre állott az orvosszakértői vélemény, valamint a felperes kezelőorvosának tanúvallomása, amely bizonyítékokat - miként arra helyesen mutatott rá a felperes a felülvizsgálati kérelmében - tévesen értékelte a másodfokú bíróság, és figyelmen kívül hagyta a jogvita lényegét érintő szakmai érveket.

A szakértő amellet, hogy a felperes kezelésének végén elvégzett laboratóriumi vizsgálatok eredménye alapján rögzíti a normális májfunkció kimutatását, a gyulladás aktivitásának megszűnését, és a felperes vérének 2003 februárjában kimutatott Hepatitis C vírusmentességét, egyben azt is véleményezi, hogy ez az állapot nem jelent okvetlenül gyógyulást a Hepatitis C vírusfertőzésből és annak következményeiből. Magyarázatul kifejti, hogy az ilyen kezelése után gyakran előfordul a lappangó vírusok aktivizálódása, és a kórfolyamat újbóli elindulása. Ezzel egybecseng a kezelőorvos tanúvallomása, miután a negatív vírusvizsgálat mellett a máj hegesedésének visszamaradását, mint a felperes életvezetésének a korlátozottságát is eredményező maradványtünetet észlelt. A felperes teljes gyógyulását a kezelőorvos maga sem állította, miután a betegség az immunrendszer gyengülésével kiújulhat. Az állapotát úgy jellemezte, hogy lappangó és tünetmentes, de a szervezetében néhány vírus megmaradhat, amely bármikor belobbanhat. Emiatt kell rendszeres ellenőrzésre járnia a továbbiakban is, tartania a diétát, és szedni a májkímélő gyógyszereket.

E bizonyítékokból az következik, hogy a felperes nem vagyoni kárigénye összegének megállapításánál a betegséggel együtt járó hátrányokat, a vírusmentesség ellenére fennálló maradványállapotot értékelve az elsőfokú bíróság döntése a helyes. E körben kellett értékelni a vírusfertőzés aktív idejének fennállt következményeit, a hosszabb ideig tartó és a szervezetet igénybe vevő kezelés tényét, továbbá a kialakult súlyosabb fokú depressziót. A bizonyítékok a felperes súlyos egészségkárosodására utalnak, és a jövőben bekövetkező - a betegség kiújulásával kapcsolatos - bizonytalanság tudata mellett olyan hátrányt jelentenek, amelyek ellensúlyozására, csökkentésére a másodfokú bíróság által megállapított összeg nem alkalmas. Ezzel sérült a Ptk. 355. §-ának (4) bekezdésében meghatározott anyagi jogi szabály.

A járadékként érvényesített vagyoni kárigény körében tévesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a vírusmentesség kimutatását követően a felperesnek diétát nem kell tartania és májvédő gyógyszerek szedésére sem szorul, illetőleg, hogy ezzel többletköltségei nem merülnek fel, mert ennek éppen az ellenkezője állapítható meg a szakértői véleményből, valamint a kezelőorvos tanúvallomásából. A felperes járadékigényének a 2003. év februárját követő időre szóló elutasítása tehát jogsabálysértő, a bizonyítékok téves mérlegelésén és a szakmai álláspontok figyelmen kívül hagyásán alapuló tényállás következménye.

Az elsőfokú bíróság ítélete azonban ebben a körben is helytálló, ezért a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. §-ának (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta. (Legf. Bír. Pfv. III. 22.120/2006.)